

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
N.-Kikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny“ és „Felső Torontál“
POLITIKAI LAP.
Megjelenik: Csütörtökön és Vasárnap.

Előfizetési díj:
Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.
Egy szám 20 fillér.

Vásároljunk csak hazai ipar terméket. Azt a kereskedőt, a ki Magyarországon előállítható árukat külföldről szerez be, — ne támogassuk. Azon kereskedő hirdetésait, ki üzletét hazai árukkal szerelte fel, a legolcsóbb áron közöljük.

Nyilatkozat.

Kijelenttük, hogy azzal a mit a Torontáli Hírlap ír, nem foglalkozunk. Ezt az álláspontot Balázs Jenővel szemben legkevésbé sincs okunk megváltoztatni.

A szerkesztőség.

Ad vocem: Torontáli Hírlap.

Egyéb komoly elfoglaltságom miatt a T. H. csütörtöki számában megjelent közleményre csak most nyilatkozhatom.

Balázs Jenő úr mint „hivatásos“ újságíró elkövette azt, hogy egy névtelenül, a—s jel alatt megjelent cikkemre azzal válaszolt, hogy — *nevemet és tanári állásomat is nyilvános kritika tárgyává tette; nagyhangon hirdette rólam, hogy én csak dilettáns, dekontár*

TÁRCA.

„Munkaerő szaporítás.“

— A „Torontáli Közlöny“ eredeti tárcája. —
Irtta: **Simplex.**

(Utánnyomás tilos.)

Ugy tudom már többen mondták, hogy Magyarország pár-excellence agricultur állam s hogy a magyar politizáló náti. — Az ezidő szerinti politiceai események is azt bizonyítják, hogy nagy politicusaink vannak, kik ezen tehetségüket még diplomatai tudással is párosítják.

Vagy nem e rendkívüli ügyességről tanuskodik azon tény, hogy akkor, midőn delegátusának megzavazzák a közös kiadásoknak azon milliós többleteit, melyekhez már felelet quóta arányában járunk annélkül hogy ezen felemelt quóta ellenében a Bánffy-kormány által biztosított előnyöket élvezzük, a magas kormány a „községi jegyzők képesítéséről“ és a „közigazgatás egyszerűsítéséről“ nyújt be törvényjavaslatokat.

Mit a delegatio, mit a quóta? Mi közünk nekünk közvéleménynek ahhoz? — Hogy is értünk mi ezekhez.

Már egészen más a közigazgatás! Vagy van-e az országban ember, a ki még ne szidta volna a közigazgatást? Ez kell a magyaroknak. — Reformálni, javítani. Es

újságíró, hasznavehetetlen rossz tanár vagyok, a színészet kérdéséhez pedig épenséggel nem értek. Ehez nincs mit szólnom.

Balázs Jenő úr az én előző cikkembe beleolvasott személyes sértésért tőlem lovagias elégtételt kért, s ebből kifolyólag az ügynek személyes oldala a lovagiaság szabályai szerint *teljes és végleges* elintéztést nyert.

Mikor mindennek dacára Balázs Jenő úr ugyanabból az ügyből kifolyólag cikkemre válaszolván a személyes sértégetést is újságírói fegyverül használta; közfelfogás szerint lemondott arról, hogy én ismét lovagias útra tereljem az ügyet. Megtorlást csak a bíróságnál kereshetek.

Azt is kijelentem, — a mit különben az egész város tud, — hogy én és az én hírlapírói dilettánságom nem a Balázs Jenő úr, hanem mások szemében szürös szálla.

Albert János.

A szegény-ügy és a társadalom.

Körülbelül 15-20 év előtt a Sándor-utczát, a képviselőház környékén, rengeteg sok kéregető, koldus szokta ellepni. Néhai való

micsoda furfangos sorrendben. — Először is a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslat lön megalkotva. — Ennek folytán a képviselőválasztásoknál a községi jegyzők „közreműködése“ vesztvén „értékéből“ reformálni lehet már azokat is. — Hogy netáni feljajdulásukat ellensúlyozzuk, minősítsük az ügyvédek és bírósági aljegyzőket is a jegyzői állásra.

Hát még a közigazgatás egyszerűsítése? Nincs az a közigazgatási fogalmazó gyakornok helyettes jelölt, ki eszméivel ne kínálkoznék az erre vonatkozó javaslatot tökéletesíteni. — Az egyik márcsak „telephon“ utján akar közigazgatni. — A másik az „iktatók“ helyett már csak az ajtófélfára akarja a beérkezett ügyiratokat folytatólagos számát napról-napra feljegyezni, még a harmadik a rendeleteket a hypnosi igénybevételével akarja az előjáróknak szuggerálni.

Félő, hogy ezen világra szóló eszmék kárbavesznek, mert akkor a papir- és ténagyárosok esődöt mondanának, pedig tudjuk hogy „mentelmés-képviselőházunk“ illet megtörténni nem enged.

Ezen általános közigazgatási mozgalom iránt nekem mint hírlapírónak érdeklődnöm kellett s utána járván a dolognak, megtudtam, hogy a kormány a tisztviselői kar pressziója folytán és pénzügyi szempontból kénytelen ezen kérdésekkel foglalkozni, mert mindenünnen „munkaerő szaporítás“ kérnek, amit quótás pénzügyi viszonyaink nem engednek meg.

jó Kerkápoly Károly egyetemi professzor ez idő tájban szokta feladni fogós kérdés gyanánt a a rigorózumokon a következőket; „Mit lát uraságod a képviselő ház könyvéken, midőn ülések vannak?“

Persze a jelölt ebben a kérdésben valami alkotmányos, törvényhozói mozzanatot sejtve, ez irányban iparkodott felelni. Beszélvén az ülések nyilvánosságáról, a néptolongságról, mely az alkotmányos élet iránti érdeklődést tanusítja; az ülést hirdető plakátokról, a magyar- és horvát zászló kitűzéséről; aztán tovább menve, a képviselő sérthetlenségéről; nem szabad a követet illetve a képviselőt feltartóztatni, erőszakkal megáldályozni, midőn az országgyűlésre megy, mert erre a deliktumra a régi törvények ke rékbtörést felnégyelést stb. szabnak.

Kerkápoly csak hallgatja a doktorandust, a mig csak az végleg ki nem pusztul alkotmányjogi tudományából. Következik mély esend.

— Eppen a kérdésemre nem felelt uraságod!

Eppen azon tünődtem, hogy nyilván azért, nem látom már napok óta szolgabíróságunk tisztviselőit mert nem győzik a sok munkát, midőn beállit hozzám a nyalka tisztilegény s a főszolgabíró úr azon izenetét adja át hogy „szivesen lát ma délelőtt egy alsósra“.

Szerfelett meglepett e meghívás a rendkívüli időre való tekintettel, de midőn a főszolgabíró úrnál megjelentem, a következő szavakkal magyarázta eljárását „Tudja tisztelt barátom, magára gondoltunk mint partnerre, mert a hírlapíró rendszerint csak dé után vagy este van elfoglalva, mi pedig délelőtt nem tudjuk hogy mit csinálunk. Hogy ezt megértse, ki kell jelentenem, hogy nem vagyok „stréber“ s azért nem is akarom, hogy annak tartsanak. — Manapság azonban azt, a ki dolgozik s nem kér „munkaerő-szaporítást“, strébernek nevezik. — Tehát kértem én is munkaerő szaporítást. — Igen ám, de megtudtuk azt, hogy a főispán most vizsgálja a hivatalokat s a napokban hozzánk is eljön. — Mit szólna akkor, ha hivatalomat rendben találja? — Csak nem hazudtolhatom meg önmagamamat és kartársaimat? Nem szabad tehát néhány napig dolgoznunk, hogy res antiát mutathassunk fel. — Ez azonban nehéz munka s azért voltam oly bátor szives segítségét igénybe venni. — Tetszik most már érteni? Igen? — Hát akkor a gyakornok úr mint a legfiatalabb, kezdje az osztást.“

A jelölt zavarba jön, izgatott, nekipirul.

— No hát én magam megmondom, hogy uraságod mit lát a képviselőház környékén. Hát látja azt a sok koldust! . . . Most aztán azt kérdezem, hogy mit jelent ez a sok koldus?

A szegény jelölt most azt hiszi, hogy nyomon van és beszél a közgazdasági politikáról, a köznépi jólétéről, a szegénységről, a szociális kérdésekről. (Az öreg professzor folyton tagadólágit a fejével.)

— Uraságod a második kérdésemre sem tudott felelni. Majd felelek én. A sok koldus nem jelent egyebet, minthogy rossz a közigazgatás. Különben látom, hogy uraságod készült, tud is. Csak az én kérdésemre nem tud felelni. Különben átengedem!

Igy szokott a jó Kerkápoly kérdezni, hogy arra legfeljebb csak maga tudott felelni, hacsak a jelölt véletlenül el nem találta Kerkápoly gondolatát. De hát erre a most felvetett kérdésre a tudós professzor maga sem felelt egészen helyesen és kimerítően. Mert a sok koldus más egyebet is jelent, minthogy rossz a közigazgatás, a közkormányzás. A jó közigazgatás és rendészet ugyan azt eredményezi, hogy a koldusokat kéregetőket elkergetik a képviselőház környékéről, de a nyomor, a koldulás, a kéregetés megszüntetésére, enyhítésére közigazgatási uton vajmi kevés eszköz áll rendelkezésünkre. A jó András bácsi ugyan hűségesen bekiséri az ő vak koldusát, ki ott az utcza sarkán fojtogatja keserves hegedűjét, hallatlan erőszakoskodást követvén el a művészet ellen. De az „öreg vakom“nak nem tud kenyeret adni, pedig ennek nem „rönd“, hanem étel kell.

A sok koldus és kéregető tehát mást is jelent, mint hogy rossz a közigazgatás. Jelenti nálunk Magyarországon főként azt, hogy a közjótékony társadalmi tevékenység még szervezetlen, még elégtelen, a társadalom ezen nagy feladata még el van hanyagolva. A nyomor az utcán kiált felénk. Koldusok és kéregetők serege ékteleníti a templomok környékét, az utcákat. A politikai hatóságoknak, állami hatalomnak kell gondoskodni a szegények és munkaképtelenek ellátásáról, mert maga a társadalom erre még mindig gyenge.

Két évvel ezelőtt országos törvényt kellett hozni a vagyontalan betegek gyógyítása költségének fedezéséről. E célra minden adófizető három százalék új adót fizet. Mert nincs elég ingyenes kórház, nincs elég jótékony egyesület; nincs annyi jótékony alap, melynek kamatjövödelme elegendő volna a szegény betegek gyógyszerekre. Az egyes községek és vármegyék pedig már

nem bírták meg azt a terhet, amely rájuk nehezedett a kórházi és szegénybeteg-ápolási költségek föl. Az államnak kellett tehát átvenni a községi illetve társadalmi közjótékonyági szerepet.

Nekünk legelső és legszükségesebb társadalmi feladatunk a közjótékonyág terén az lenne, szüntessük meg az utcza, és nyilvános kéregetést. Erre a célra kellene igénybe vennünk a közigazgatási hatóságok támogatását. El kell törölni azt a régi szokást, hogy a községek a koldusoknak házalási engedélyt adnak. Azt, hogy a koldus házról-házra kéregegessen, már közegészségügyi szempontból sem szabadna tűrni, mert az a szurtos, piszkos koldus a ragályos betegségek legnagyobb mérvben való terjesztője. Ugyanis, házról-házra járván, a fertőző betegségek csiréit széthordja; eltekintve attól, hogy esetleg már a beteges, rosszul táplált ember maga is tele van nyavalyákkal. A míg ott a pitvarban elimádkozza a „Miatyánkot“, ez idő alatt a gyermekek és a házbéliek körülötte kénytelenek elmenni. Annymira már fejlődött a mi szegény-ügyünk, hogy már csak a falubélieknek szabad koldulni. Az idegen koldust a rendőr veszi pártfogás alá és kikergeti a határra.

Mi helyesnek tartanók, ha járásukon alakulnának koldus egyesületek és koldus-menhelyeket állítanának föl. Ezen központokon helyeznék el a járásbeli koldusokat és eltartanák azokat élelemmel, ruházattal és embernek való lakással. Ezen koldus-egylet részére minden falusi gazda egyegy koronát fizetne évenként. Ezzel mintegy megváltaná a krajczáros adakozást, a sok krajczárokat, melyeket a kéregetőnek szoktak adni. Az egylet vezetősége és biztosai aratáskor, kukoriczatöréskor, szüretkor, stb. gyűlést rendeznének a terményekből a koldus-házak céljaira. A templomok ajtajánál a kéregetést szintén el kellene tiltani. E helyett perselyeket kellene elhelyezni a koldusnak szánt adományok végett. Ezek a részletkérdések később még inkább tisztázhatók lesznek.

A közigazgatási hatóságok eddig roppant sokat sokat vesződnek a koldus ügygyel. Ez a koldus-ügy és az ezzel kapcsolatos toloncz-ügy sok tisztviselőt és hatóságot foglalkoztat. A koldusoknak és szegényeknek ezen menhely rendszer melletti ellátásával azonban nagy mértékben apadna az előljáróságok koldus-ügyi teendője is.

A hatóságok teendőit esetleg hatósági biztosokra lehet átruházni, a kik ezt a munkát ingyen ellátnák. Szívesen vállalkoznának erre a feladatra emberies érzésű férfiak, a kik ezen tevékenységükkel nagyban szolgálnák a jótékonyág ügyét, megfelelően jó

szívük vágyainak. Közbiztonsági szempontból is kimérhetetlenül hasznos lenne a koldulás és kéregetés megszüntetése és ezzel a rendezéssel úgy az államnak, mint a társadalomnak igen nagy szolgálatot tennénk. E célból szövetkezzék az állam, a község és a társadalom E hármas szövetség mellett könnyen megoldható lenne ez a roppant fontos ságu feladat.

Felhívás

a délmagyarországi tanítók és tanúgy barátokhoz!

Miként a délmagyarországi tanítóegylet elnökségének lelkes felhívásából ismeretes, a folyó évi XXXIV. délmagyarországi nagy- és közgyűlés július hó 9., 10. és 11-ik napján Nagy-Kikindán fog megtartatni.

Városunkat másodszer éri azon megtisztelő kitüntetés, hogy Délmagyarország tanítóegyletét falai között üdvözölheti és városunk örömteljes vendégszeretettel fogadja a nagyérdemű egyesület ide ránduló tagjait s a helyi bizottság minden jó igyekezetét felhasználja arra, hogy azon pár nap, melyet körünkben töltenek, minél hasznosabban, minél kellemesebben teljék el. Városunk lakossága őszintén örvend, hogy a hazai tanúgy derék munkásainak fogadtatásával újra kinyilváníthatja a magyar kultúra iránt való érdeklődését, midőn szeretettel fogadja azokat, kik e magaslatos ügynek önzetlen tevékenységgel szolgálataiban állanak.

Alulírt helyi rendező bizottság a város közönsége nevében a legszívvelősebben meghívja a „D é l m a g y a r o r s z á g i T a n í t ó e g y l e t“ tisztelt tagjait és az egylet barátait és pártolóit a délmagyarországi tanítóegyletnek f. évi július hó 9. 10. és 11-én Nagy-Kikindán tartandó XXXIV. nagy- és közgyűlésén való minél tömegesebb részvételre.

A tanítógyűlésre jelentkezőket tisztelettel felkéri a rendezőbizottság, szíveskedjenek a jelentkezésnél határozottan nyilatkozni, vajjon a társaságban résztvenni óhajtanak-e? Ez utóbbi esetben a 2 korona részvételi díjon kívül a társaság díját 2 k. 40 fill. is kegyeskedjenek beküldeni.

A bejelentések legkésőbb f. évi június hó 25-ig Martin János bizottsági pénztárhoz Nagy-Kikindára intézendők, hova a részvételi díj valamint a társaság díja is beküldendő.

Egyben kérjük a t. résztvevőket, szíveskedjenek az ide- és visszautazás módját a jelentkezések alkalmával tudatni, hogy a megfelelő utazási jegyeket ideje korán megküldhessük.

Az ünnepély programja a következő:

Julius 9-én.

Érkező vendégek ünnepélyes fogadtatása a fogadó bizottság által. Bevonulás a városba, hol a résztvevők mellé elszállásolókat adnak.

Nap közben az érkező vendégek megtekintik a város nevezetességeit. Az állami polg. leányiskola ez alkalomra rendezett kiállítását, a róm. kath. és gör. kel. népiskolát, az ujonnan épülő főgymnáziumot, a város minta szőlőtelepét stb.

1/7 órakor választmányi ülés a városháza dísztermében, utána ismerkedési estély a Kasch és Bohn szállodában.

Julius 10-én.

D. e. 8 órakor: isteni tisztelet valamennyi helybeli egyházban. 1/9 órakor: Steinbach Antal emléktábla leleplezése a róm. kath. népiskolában.

9 órakor: a nagygyűlés ünnepélyes megnyitása a Bohn szálloda nagytermében; üdvözlések, előadások.

D. u. 1 órákor: díszbéd a Nemzeti Szállodában.

4 órákor: ovodai szakosztályi ülés a Humanitás négyzet helyiségében.

5 órákor: polgári iskolai szakosztály megalakulása a polg. leányiskola dísztermében.

6 órákor: gazdasági ismétlő iskolai szakosztály megalakulása a róm. kath. iskola nagytermében.

Ezután sétahangverseny a Népkerthben.

8¹/₂ órákor hangverseny **Benedek Elek és Szabolcska Mihály** közreműködésével. E hangverseny tiszta jövedelme a Délmagyarországi tanítóegyesület conviktusa javára adatik.

Julius 11-én.

Délelőtt 7 órákor egyleti rendes közgyűlés.

10 órákor kirándulás Fiuméba.

Nagy-Kikinda, 1900. évi június hó 10-én

Hazafias üdvözlettel a helybizottság nevében.

Dr. Bogdán Zsivkó Hoffmann János
polgármester, elnök. jegyző.

Tudomásul! A Délmagyarországi tanítóegyesület mindazon tagjai, kik a f. é. hó 9, 10 és 11 én tartandó nagy- és közgyűlésen részt venni óhajtanak, a Torontáli Helyi Érdeki vasutak vonalain félúru menetjeggyel utazhatnak, ha ez iránt legkésőbb folyó hó 25-ig a helyi bizottság levelező osztályának elnökénél Sziller Károlynál teljes címük kitétele és az utazásnál használandó vonalszakasz megjelölése mellett jelentkeznek. 25-én túl érkező eziránti jelentkezések figyelembe nem vétettek.

HIREK.

Jegyzőválasztás a városnál. Kedden délután 1/4 órákor töltött be választás útján a Schackmann János leköszönése folytán megüresedett jegyzői választás, mely alkalommal V a n g y e l Géza választott meg egyhangúlag, miután az összes szavazatok mind ő kapta. Leszavazott 85 városatyja ezekből 84 szavazat esett Vangyelra, egy pedig valami Rigyicskyre, ki nem is volt jelölve. — A választás igen szép lefolyású volt, csak Iszakovics Milán akart erővel konfuziót csinálni, de a városatyák harásny „eláll” kiáltásai elhallgattatták.

A Galaczka társulat közgyűlése. Folyó hó 10-én a Galaczka társulat ülést tartott a város háza közgyűlési termében, mely alkalommal határozatba ment, hogy a felső galackai érdekeltség a társulat kötelékéből lép és az Aranka vízlecsapolási társulatba belép.

Ugyanezen közgyűlésen megtartott az általános tisztviselés is, mely alkalommal elnöknek: Karácsony Andor alelnöknek: Dr. Bogdán Zsivkó, választmányi tagukul: Gróf Karácsonyi Aladár, Grubits Tivadar, Müller József, Petrovits Arkádia (Karlova), Rankovits Szvetozár (Aracs) és Holzinger Lajos (Nákófalva) választattak meg.

Egylet megnyitása. A helybeli kereskedelmi alkalmazottak által alakított egyesület f. hó 10-dikén kezdte meg egyleti életének nyilvános működését. Az ünnepélyes megnyitó szépszámú közönség jelenlétében az egylet helyiségében a „Bohn szállóban” ment végbe Brankov István szép megnyitó beszédet tartott és azt a király életésével végezte, mire a zenekar a Hymnust játszotta el. Majd Aldán Szvetiszláv titkár ismertette az egyesület célját. Szinte költői lendülettel varolta az egylet szükségességét annak nemes humánus intencióját. A tetszéssel fogadott beszéd során előadta, hogy a fiatal egyesületnek 70 rendes és 10 pártfogó tagja van. Indítványozta egyúttal, hogy Bogdán Márkó tiszteletbeli elnökhöz a ki ez idejűleg Karlsbádban időzik a mai ünnepély alkalmából távirat intéztesse. Elhatározta egyúttal hogy az egylet f. évi július hó 1-én a Bohn szálló kerti helyi ségeiben nagyszabású nyári mulatságot rendez.

Tolvaj a boltban. Feldmann József mokri szatóc boltjában tegnapelőtt Malencics Milos fiu tetten érték amint a pénzes fiókban kotorászott. A szatócának valami dolga akadt az istállóban, a mig kint járt a bolt utcai ajtaját bezárta. Ezt az alkalmat használta föl a gyerek és az utcaajtón át a bolt udvari nyitva hagyott ajtaján behatolt a boltba. De rajta vészett és átadták a rendőrségnek.

10%-os utadó. Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának azon határozata, melylyel a megyei utadónak százalékát 7%-ról 10%-ra felemeltetett, Müller József tanácsnok hivatalos helyiségében közszemlére folyó hó 26-ig ki van téve és a városi adózók által a hivatalos órák alatt betekinthező.

Tolvaj Inas. Rintye János helybeli szabó mester feljelentést tett a rendőrségnél, hogy minap Szandics Sándor nevű inasát egyik kontósához elküldte számlával. A fiu, mint kiderült, 20 koronát fel is vett az illetőtől, de azzal me szökött. A nagyreményű suhanc, mint a rendőri nyomozás megállapította Szerbia felé vette útját.

Uj anyakönyvvezetők. A m. kir. belügyminiszter a tomaseváci anyakönyvi kerületbe Himmelstein Károly s. jegyzőt, az offsenicai anyakönyvi kerületbe pedig Héger István jegyző segédet anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

Bakancsszállítás. A m. kir. honvédelemügyi kir. minister urnak a kisipar számára fenntartott 12000 pár bakancs és 11000 pár könnyű cipő szállításának biztosítása ügyében imént közzétett pályázata kapesán a temesvári kereskedelmi és iparkamara az érdekeltekkel tudatja, hogy az ajánlat — oly helyeken, a hol ipartestület létezik ennek útján — legkésőbb f. é. július hó 1-ig benyújtandó. A bakancsok és könnyű cipők szállítására vonatkozó feltételek szoros mihez tartása céljából az érdekelteknek annak idején megküldetnek.

Külföldre szánt levelező-lapok. Már ez év január elseje óta lényeges változás állott be a külföldre szánt levelező-lapok árában, de, úgy látszik, a közönség nagy része még mindig nincs ez iránt kellőleg tájékozva. Külföldi kereskedők kérelmére, akik a négy-filléres levelező-lap után a portó dupláját fizetik büntetésképpen, figyelmeztetjük a nagyközönséget, hogy Ausztriával, Bosznia-és Hercegovinával, továbbá Németországgal, Szerbiával és Montenegróval való forgalomra öt-filléres, a többi külfölddel való forgalomra pedig tíz-filléres levelező-lapok szolgálnak. A rendes belföldi levelező lapokat is lehet azon ban föl használni, ha hozzáragasztjuk a hiányzó portót pótló bélyeget.

Utazási ösztöndíj felső ipariskolák végzett növendékei számára. A kereskedelmi és iparkamara ezennel közhírré teszi, hogy a kereskedelemügyi m. kir. minister ur a pesti magyar kereskedelmi bank által 1892 évben alapított ösztöndíjnak 1350 koronát kitevő kamatai a f. évben az alapítólevél értelmében egy felső ipariskolát jó sikerrel végzett iparosnak szándékozik adományozni. Az ösztöndíj elnyerése iránt folyamodhatnak oly iparosok, kik a budapesti vagy kasszai állami felső ipariskolát jó sikerrel végezték, mely körülmény iskolai végbizonysítvánnyal igazolandó. A folyamodványban megjelölendő azon speciális ismeret, melynek elsajátítása vagy tovább tanulmányozása végett az illető tanulmányutát megtenni szándékozik. Felemlítendőek folyamodónak esetleges szakmunkálatai az illető ismeretkörben, — valamint a nyelvismeretek és tervezett tanulmány programja és időtartama valamint azon körülmény is, hogy folyamodó hány évet töltött szakbavágó műhelyben vagy gyárban s katonai kötelezettségének eleget tett-e vagy sem. Végül megemlítendő a folyamodványban, hogy folyamodó miként véli szerzett ismereteit és tapasztalatait a tanulmányut befejeztével itthon értékesíthetni. Oly pályázó, ki jeles iskolai képzettség mellett a tanulmányozandó vagy elsajátítandó speciális ismeretek körében már elméleti vagy avakorlati irányu tanulmányokra hivatkozhatik — és azt igazolni képes — valamint kellő nyelvismerettel is bír az ösztöndíj odaitélésénél előnyben fog részesíttetni. A pályanyertes a tanulmányutról a minister urnak jelentést tenni tartozik. A fentiek figyelembevételével szerkesztendő folyamodványok legkésőbb folyó évi július hó 20 ig az illetékes kereskedelmi és iparkamaráknál benyújtandók.

REGÉNY.

Serlendis.

Irta: Ranggalé Risos Sándor. Fordította: X. Y.

(Folytatás.)

27

Sokáig nem titkolhatták el Variban Gregoris és Marigo titkukat és éjjenkinti találkozásukat.

A legalkalmasabb pillanatban megkérte Gregoris Marigo kezét a melyet Pangalostól meg is kapott, Pangalosnak ugyanis elegendő volt a megokolt biztosíték, hogy leányának szerencsejét Gregorisra bizza.

Különböző körülmények és az előkészületek miatt mégis el kellett halasztaniok lakodalmukat és Marigo atyjával barátinjét Smaragdát Biskopióban meglátogatta, hogy esküvőjére meghívja.

Egy nap sirtötte delután a két fiatal leány Serlendis jegyző kellemes villájában ült: Marigo magáénak gondolván Gregorist, Smaragda — semmit sem gyanítva — ugyanezt gondolta a magáénak.

A tengeri hajókázás Biskopióba pompás volt. A csónak, a meg őket átszállította rózsákkal volt díszítve. A szerencsés Marigo egy egész csokrot a villápa is fölhozott.

„Mi történ, kedves Marigo? Kérdé Smaragda „te mint menyasszony jössz?”

„Hát, és ha igaz volna”, nevetett Marigo. „Rózsain titkot rejtegetnek.”

„Micsoda, te csalfa titok? Nem mondtad te nekem, hogy nem lesz előttem titkod?”

„Azt is mondtam”, kiálta Marigo nevetve, körülölelvén barátneját „ezt is mondtam és szavamam is fogom tar-

tani. Te egyedül tudd tehát meg, hogy van valaki — a ki engem szeret.”

„És ezt a bizonyos valakit te (viszont) is szereted?”

„Ez magától értetődik, különben nem beszélnek róla.”

„És ki ez a valaki?”

„Itt a második titok. Ő szüleimet megkért, hogy hallgassanak, menyek-zőségig és azután, hogy a látogatásokat gratulációkat és mind ezeket a terhes formásokat elkerüljük, Itáliába utazunk. Ez a, ha te annak tartod, rózsámnak tövise, ele én nevetek rajta. Egy napon sem látom anélkül, hogy azt ne hinném, hogy jövődöbéli férjem egy megvarázsolt denevér. De mindenek fölötte áll a titoktartás.”

„Nincsen neve?” kérde Smaragda.

Ebben a pillanatban helk zenét lehetett hallani a tengerről, a mely mindig hallhatóbb és hallhatóbb lett, mint a szél zúgása a fűzfa levelein keresztül. Mindig közelebb és közelebb érkezett a bárka és egy furulya s egy hegedű hangját tisztán lehetett hallani.

Marigo egyik kezét barátnéjának szájára tette és a másikkal a tengeren csendesen tovasikló csólnakra mutatott.

Nemsokára egy férfi hang lest hallható, a görög nép megható szerelmi dalait énekelte.

Eme hangnak első megcsendülése séné megrezsent Smaragda. Úgy lát-szott, mintha minden érzéke hellásában összepontosult volna. Megfeledkezett mindenről, barátnéjáról és mintegy elnyelte a tagolt szótagokat, a melyek füléhez hatottak.

„Ez az” mondá Marigó, midőn az első strófának vége volt a hegedű és flóta a másodikat eljátszották.

„Kicsoda?” kiáltá Smaragda, amidőn mintegy borzongva az álomból fölébredt.

„A denevér a melyről neked beszélttem. Te látod, hogy annak a denevérnék jó hangja van.”

„De ki az?” kérde Smaragda.

„Geud” mondá Marigó „ismét kezdi az éneket.”

A sarka a parthoz közeledett és a második strófa tisztábban volt hallható.

„Te látod, hogy rózsának nincsen tövise” mondá Marigo nevetve, a midőn a hang másodszer elhallgatott.

„Egy hét mulva meg tartjuk esküvönket te látod, mint kardoskodik értem, azt lehetne hinni, hogy az én szívem még nem az övé, hanem, hogy csak most akarja azt megszerezni. És mégis egyelértésben van családoddal és velem. Mindent előkészítettem már, holnap megmutatom neked ruháimat.

„De ki ő?” kérde Smaragda, mintegy magának szólva „az az ének, az a hang —”.

„Gondolj csak reá, az akarta, hogy ma tartsuk meg menyekzönket! De mi még nem vagyunk készen az előkészületekkel s így kérte atyám őt, hogy halassza előlegközelebbi vasárnapra.”

Ebben a pillanatban a parthoz ért a csónak és a hold fénye merőlegesen bocsátja sugarait az énekesre és a zenészekre.

„Látod ott azt, a ki egyenesen áll? mint tetszik neked denevéren?”

„Gregoris Metaxas!” kiáltá Sma-

ragda a haldokló utolsó nyögéséhez hasonló hanggal.

(Folyt. következik.)

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. KISS KÁROLY.

Kiadói-Nyomda, Szeged, Nagy-Kikindán.

Telefon szám: 15.

Hirdetések.

Bélyegdíj minden iktatásnál 60 fl. Nyilttéri közlemény minden sora 60 fl.

Hirdetési díjak: Egész oldal 40 kor. Kisebb hirdetések ezen egységár arányában számítatnak

Hirdetések főlvétetnek: a fővárosi és külföld nagyobb hirdetési irodákban, Nagy-Kikindán a kiadó hivatalban.

186 vhr. szám. 1900

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. törvényszék 1900 évi 4066/polg. számú végzése következtében Magyar Miksa szegedi ügyvéd által képviselt Seifmann Mór és fiai szegedi bej. cég javára Dr. Mihajlovits István tkanizsai ügyvéd ellen 369 korona 60 fillér s jár. erejéig 1899. évi április hó 7-en fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 726 koronára beesült következő ingóságok u. m.; szobabutorok és képek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tkanizsai királyi járásbírósnak 1900-ik évi V. 2513 számú végzése folytán 349 korona 56 fillér hátr. tőkekövetelés, ennek 1900 évi mártius hó 28-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 7 korona 40 filliben bírólag már megállapított költségek erejéig a helyszínen vagyis Török-Kanizán a községházánál leendő eszközésére 1900-ik évi június hó 15-ik napjának délelőtti 10 óraja határidőül kitétik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a leg-többet ígérőnek, becsáron alul is eladatni fognak.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielgítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt T.-Kanizsán, 1900-ik évi május hó 27. napján.

Kiss András,
kir. bírósági végrehajtó.

152 1—1

3692 szám tkvi 1900.

Ujabb árverési hirdetmény.

A tkanizsai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Pollák Ignác tkanizsai lakos mint az 1899 évi november hó 15-ik napján felvett közjegyzői okirathoz foglalt engedmény szerint Szimity Kuzman tkanizsai lakos engedményezési végrehajtónak Szimity Obrad tkanizsai lakos végrehajtást szenvedett elleni vhtási ügyében a körelem következtében a vhtási árverés (5 frt 25 kr.) 10 kor. 50 fill. tőke ennek 1897 május hó 1-ől járó 5% kamatai valamint 5 kor. 08 fill. (2 frt 54 kr.) költség kielgítése végett a területén levő 1/4 részben Szimits Obrad végrehajtást szenvedő 1/4 részben kk. Szimits Vuicza, 1/4 részben Szi-

mits Mladen és 1/4 részben Szimits Ferj. Marlov Lyubicza vhtás alatt nem állók bekebelezett tulajdonát, illetve Szimits férj. Markov Lyubicza illetőségére Szimits Obrad és Szimits Vuicza e'öjegyzett tulajdonául képező a tkanizsai 400 sztjkvben A. I. 3 sorsz. 2061b/2 hrsz ház helytlkhez az adó és becslési bizonylat szerint ház és beltelekre a vhtási törv. 156 §. d pontja alapján egészben 890 korona ezennel megállapított kikiáltási árbán elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1900 évi július hó 7-ik napján d. e. 10 órakor alulirt tkvi hatóság irodában kitűzetik azzal, hogy az árverés alá bocsátott ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át vagyis 89 kor. (44 frt 50 kr.) készpénzben vagy ovadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

T. Kanizsán a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál 1900 évi május hó 24-én.

Juhász,
kir. aljbíró.

154, 1—1

5042 tkv. szám. 1900.

Arverési hirdetmény.

A nagykikindai kir. törvényszék mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Szilágyi Ferencz törökbecsei ügyvéd végrehajtónak Kapetanov Danicza bocsári lakos végrehajtást szenvedett elleni 500 korona tőke s jár. kielgítése miatti ügyében a területén levő a bocsári 410 sztjkvben A. I. 1 sor (783—784) hrzi 17 öi. számú ház és beltelek az 1881 évi LX. t.-cz. 156 §-a d) pontja értelmében egészben 840 korona kikiáltási árbán Bocsár községházánál 1900 évi június hó 27-ik napjának d. e. 10 órakor bírósági végrehajtási árverés alá fog bocsájtatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Nagy-Kikindán, 1900 évi április hó 13-ik napján A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Kapustyák,
kir. tszk. bíró.

153 1—1

7240 szám tk. 1900

Utóajánlati árverési hirdetmény!

A kikindai kir. tszk mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar takarékpénztárak központi jelzalogba részvénytársaság végrehajtónak Tesity Tósa mokri lakos végrehajtást szenvedett ellen 4000 Korona tőke s jár. kielgítése miatti ügyében a területén levő a mokri 477. sztjkvben A: I. 1—4. sor (637—638), 4164, 5208, 6466 hrzi. sz. a foglalt ház, beltelek és 5 hold 1400 □-öl külsőség 3758 Korona kikiáltási árbán Mokrin községházánál a beadott utóajánlat (olytán 1900. évi július hó 6-ik napjának d. e. 9 1/2 órakor újabb bírói végrehajtási árverés alá fog bocsájtatni azzal, hogy az ingatlan utóajánlat tevő által beígért 4290 Koronán alább nem fog eladatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

A királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

N-Kikindán 1900 évi május hó 25-én

Kapustyák,
kir. tszéki bíró.

150, 1—1